

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Hoogvliet

26/09/2019
jaargang 97

nr **52**

Op 20 december 1971 slaat ds. G. Schipaanboord uit Rotterdam-Zuid de eerste paal van het huidige kerkgebouw in Hoogvliet. Hij spreekt daarbij over Jesaja 56 vers 7b: 'Want Mijn huis zal een bedehuis genoemd worden voor alle volken'. Tegen de vele aanwezigen merkt hij onder meer op: 'Vandaag is het voor u, gemeente, een dag van blijdschap, waarnaar u hebt uitgezien. Ook Gods kinderen weten daar iets van

als ze mogen zingen: Hoe lief zijn mij Uw woningen. De Heere geve straks in het nieuwe bedehuis een biddende kerkenraad en een biddende gemeente. (...) We mogen u met de apostel wijzen op dat Huis, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen, waarvan de dichter zingt: Ik weet, hoe 't vast gebouw van Uwe gunstbewijzen, naar Uw gemaakt bestek, in eeuwigheid zal rijzen'.

Volslagen afhankelijkheid

Het is verdrietig dat veel mensen deze troostrijke woorden misbruiken om in moedeloosheid te denken: als ik dan toch zelf niets aan mijn zaligheid toe kan doen, dan moet ik de moed maar opgeven. Dat is een verkeerde lijdelijkheid. Deze woorden moeten ons juist uitdrijven tot Hem Die ze gesproken heeft. Ze bevatten een blijde boodschap.

Zonder Mij kunt gij niets doen.

Johannes 15:5b

Het is evenwel een hele les om afgebracht te worden van je eigen kunnen en kennen, willen en weten, doen en laten. We denken van nature nog heel wat te kunnen. En er is veel godsdienst die daarop bouwt. Het is niets dan een bouwen op de zandgrond van eigen werken, ook al roemt men in zijn geloof. Er is een doe-het-zelf-geloof dat voor waar geloof wordt gehouden, terwijl het steunt op zichzelf. Dan besluit iemand eenvoudigweg dat hij of zij niet slechter is dan een ander, en dat er toch geen verdiensten nodig zijn. Zonder wedergeboorte, bekering en heiligmaking vertrouwt men erop een kind van God te zijn... en bedriegt zich voor de eeuwigheid. Een waar geloof is geen zelfvertrouwen, maar Godsvertrouwen en dat heeft een heel ander karakter. Het is uit God, door God en tot God.

Roepen als een onwaardige

Wie zijn onmacht niet slechts bespreekt, maar ook beseft, zelfs als schuldige onmacht, die mag aan zichzelf wel wanhopen, maar niet aan de Heere! Die mag tot Hem roepen als een onwaardige. Die mag leren dat God handelt uit welbehagen. Hij heeft er lust in te werken in onwaardige zondaren om hun lessen te leren die vlees en bloed niet openbaren.

ds. C.J. Meeuse,
Arnhemuiden

Zou je dan de middelen niet willen gebruiken die Hij je in handen geeft? Hij wil middelen gebruiken en we hebben er in onze tijd heel veel. Werkelijk besef van niets tot je zaligheid toe te kunnen doen, moet ons ertoe brengen die middelen biddend ter hand te nemen. Zoek de eenzaamheid, lees er Gods Woord en zoek Hem in het gebed. Laat je plaats in de kerk niet leegstaan. Zoek goede boeken en goede gesprekken over het ene nodige. Het moet al uitdrijven tot God om van Hem alles te begeren wat ook alleen bij Hem te verkrijgen is.

De Heere Jezus tekent hier Gods werk als ingeplant te worden in Hem, de ware Wijnstok, en een krijgen van levenssappen uit Hem. Nu is het inenten, wat in de fruitteelt plaatsvindt, geen activiteit van de ent zelf. De teler doet dit werk. Zo werkt de hemelse Landman het wonder in de wedergeboorte. Ten diepste gaat het om het inplanten van de zondaar in Christus. Wie zou dit zelf kunnen? Als je dat zelf moest doen, moest het je wel heel moedeloos maken. Mensen die denken dit te kunnen doen door hun geloof, weten niet wat het geloof is. Dat is geen werk, maar ook een gave, die geschonken wordt. Daar geldt ook van: zonder mij niets! Maar zien we de bemoediging niet die hierin ligt? Door Hem alles! Zoek toch daar te zijn waar God dit werk doet, door Zijn Woord en Geest. Al beseft je niet wat er gebeurt in de wedergeboorte, je wordt afgesneden uit Adam en krijgt leven dat Christus verdient heeft.

Vernedering en ontlediging

Zonder de Heere gebeurt er niets, maar als Hij de middelen gebruikt die Hij je in handen geeft, dan geeft Hij vernedering en ontlediging, afbraak van je hoogmoed, je zelfingenomenheid en eigenliefde. Het zijn dingen die je niet wilt weten, lessen die je niet wilt leren, want ze vernederen ons zo. Sommigen vrezen voor wanhoop, maar die mag er wel komen, maar dan als een heilzame wanhoop, zoals Hooker erover schrijft. Vraag het maar tegen jezelf in. En als God het door de Heilige Geest geeft, heeft Hij er een heerlijk doel mee: Hij maakt plaats voor Christus! Wie heeft deze woorden immers uitgesproken? De Heere Jezus Zelf. Hij zei: 'Ik

In dit nummer

4 **4** Commentaar:
De rechtsstaat gevierd
en aangetast

5 **5** Samen verder (1)

20 **20** Kinderen
horen erbij

- 2 Volslagen afhankelijkheid
- 3 Het zien op Jezus in Zijn leven [38]
- 6 Blijven in de lijn van Dordt [4]
- 7 Al deze woorden [38]
- 8 Ds. G.H. Kersten [9]
- 9 100 jaar De Saambinder [36]
- 10 Veertig jaar De Vluchtheuvel
- 11 Beste opvoeders
- 12 Boekennieuws
- 13 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten
- 19 Jeugdrubriek

Het zien op Jezus in Zijn leven [38]

HOOFDSTUK 4

Isaac Ambrosius

ben de Wijnstok, en gij de ranken; die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen. Maar daarmee zegt Hij meteen: door Mij alles! O, onuitsprekelijk wonder, als de Heere ons openbaart - want zo wordt het ervaren - dat we de dood moeten schrijven op alles van ons en het leven leren zoeken en vinden bij de Levensvorst!

Gods kinderen krijgen hier altijd weer en meer les in. Daardoor blijven ze afhankelijk. Ze heten blijvend 'kinderen'. Wat ze krijgen vloeit uit Zijn levenssappen, uit Zijn verdiensten, en daardoor zullen ze vruchten dragen van geloof en bekering, tot Gods eer. Daarvoor moeten ze dicht bij de Heere leven, ja uit en door Hem leven.

Ingewonnen worden

Herkennen we deze weg? Zijn we er al voor ingewonnen? Zien we al dat al onze godsdienst zonder Christus ons niet kan behouden? O, laat het toch onze nood zijn om met Hem verenigd te worden. Onbekeerden mogen door deze woorden vrijmoedigheid krijgen om bij de Heere aan te houden om Zijn werk dat harten en levens vernieuwt, te ervaren. De Heere is gewilliger om te geven wat je mist en nodig hebt, dan je bent om het van Hem te begeren. Maar rust niet op allerlei kenmerken en zoek de zekerheid in Hem geborgen te zijn en uit Hem bediend te worden. Neem oprecht de toevlucht tot Hem, Die kwam om zondaren te roepen tot bekering! Laat Gods kinderen ootmoedig Hem meer en meer benodigen, Die Zijn kracht in hun zwakheid volbrengt. Heeft de Heere niet steeds weer nieuwe lessen voor ons, om ons een diep besef van afhankelijkheid te geven? Laat Hem heersen in hoofd, hart en begeerten. Laten we de wijsheid, de gerechtigheid, de kracht tot heiligmaking en tot verlossing bij de Heere Jezus alleen zoeken. 'Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, zie, het is alles nieuw geworden' (2 Kor. 5:17). Het is de les die Datheen leerde en bezong met de woorden:

*Zo wij sterk zijn,
daarvan hebt Gij alleen de eer;
Vermogen wij ook iets,
zulks alles komt, o Heer!
Van Uw goedheid,
die onz' bescherming is bevonden.*

5. Van het grote verschil of wij niet gerechtvaardigd zijn alleen door Christus' lijdende gerechtigheid, zonder enige aanmerking van de door Hem volbrachte rechtvaardigheid.

Met betrekking tot wat ik heb gezegd over Christus' hebbelijke en dadelijke rechtvaardigheid is in onze tijd een grote twist ontstaan, waarover wij nu zullen handelen.

Wat mij aangaat, ik houd het met diegenen die het ontkennen, en wel op de volgende bekende gronden:

1. Waardoor alleen de wet níet ten volle is voldaan, door dát alleen zijn wij niet gerechtvaardigd; maar door Christus' lijdelijke gehoorzaamheid alleen is de wet niet ten volle voldaan, daarom zijn wij door de lijdelijke gehoorzaamheid alléén niet gerechtvaardigd.

Tot dusverre sta ik toe dat de wet door Zijn lijdelijke gehoorzaamheid is voldaan, ten opzichte van de straf die daarin is bedreigd, maar nooit ten opzichte van het gebed om te verlangen de zegen die daarin beloofd is. De rechtvaardigheid der wet is aldus beschreven: 'De mens die deze dingen doet, zal door dezelve leven' (Rom. 10:5). Hiertegen worden verscheidene dingen ingebracht door de tegenpartij, zoals:

1). Dat de wet voldaan is door het doen van hetgeen geboden is, of door het lijden van de straf die bedreigd is.

Ik antwoord dat dit wel de waarheid is ten opzichte van de menselijke strafwetten, maar niet ten opzichte van Gods geboden, waarin niet alleen een straf bedreigd, maar ook een zegen beloofd is. Als de mens in zijn oprechtheid gebleven was, dan zou de wet alleen door de gehoorzaamheid hebben kunnen voldaan worden, maar dezelve in de staat der ongehoorzaamheid gevallen zijnde, worden er noodzakelijk twee dingen vereist tot voldoening der wet, te weten: het dragen van de straf en het volbrengen van het gebod. Het ene om de hel te ontgaan, en het andere om in de hemel te komen.

2). Bringen zij in dat, wie van de hel bevrijd is, ook in de hemel komen zal?

Dan antwoord ik: de reden daarvan is omdat Christus, Die de straf geleden heeft om ons van de hel te bevrijden, ook de wet voldaan heeft om ons in de hemel te brengen. Maar hoewel deze twee weldaden van Christus in de gerechtvaardigde partij altijd samengaan, zo moeten nochtans beide derzelve oorzaken en derzelve werkingen wel voorzichtig onderscheiden worden. Want zoals het wat anders is het gebod te gehoorzamen en wat anders de straf te lijden, zo is het ook wat anders van de hel bevrijd te zijn door Christus' lijden van de straf, en wat anders een recht tot de hemel te hebben door Christus' volbrengen van de geboden.

3). Bringen zij in dat God gans vrijelijk werkt, en dat Hij daarom, als Hij wil, de mens alleen rechtvaardigen kan door Christus' lijdelijke rechtvaardigheid, zonder volbrengen der wet?

Dan antwoord ik: wat God doen kan, als Hij wil, daarover zullen wij niet twisten, maar dit weet ik voorzeker, dat Hij de mens rechtvaardigt naar de geopenbaarde wil in Zijn Woord. (Rom. 5:19 en Rom. 5:10).

(wordt vervolgd)

Uit: "Het zien op Jezus" Isaac Ambrosius (uitg. Den Hertog).

De rechtsstaat gevierd en aangetast

Wat een verschil, vorige week dinsdag en woensdag. Op dinsdag vierden we de democratie, tijdens Prinsjesdag. Wat een prachtig moment voor de rechtsstaat. Op woensdag betreurden we de moord op een advocaat. Wat een aantasting van de rechtsstaat. Zo dicht ligt het bij elkaar, vreugde en verdriet. Viering en aantasting!

P. Schalk,
Veenendaal

Vertrouwen begint bij een sterke rechtsstaat, die beschermt tegen criminaliteit, willekeur en machtsmisbruik.

het regeerakkoord ligt daarom de ambitie te bouwen aan een samenleving waarin mensen zich zeker voelen en vertrouwen in de toekomst kunnen hebben, houden of herwinnen.

Juist daar rijpt het. Misschien niet meer op economisch gebied, althans, zolang we niet in een nieuwe economische crisis terecht komen. Maar het zich veilig voelen en vertrouwen hebben, die worden steeds moeilijker zodra die veiligheid wordt aangetast. En die wordt aangetast in een samenleving waarin steeds meer geweld wordt gebruikt. De handen zitten los. De messen worden gemakkelijker getrokken. Gewoon, bij een ruzie tussen burens, bij een opstootje in het uitgaansleven. Jawel, maar ook als het gaat over het criminele circuit. Bijzonder dat juist op de dag voordat de criminaliteit of de terreur zich manifesteert door de moord op een advocaat, de koning een vervolgzin uitsprak over vertrouwen: 'Dat vertrouwen begint bij een sterke rechtsstaat die beschermt tegen criminaliteit, willekeur en machtsmisbruik.'

Grondwet en gebed

Maar vervolgens bleef het antwoord rond het vertrouwen steken bij goede opleidingen, waardevol werk en een fatsoenlijk inkomen. Bij gezondheid en goede toegankelijke zorg. Bij een stevig sociaal netwerk van familie, vrienden, geloofs-gemeenschappen en verenigingen. En bij een betaalbaar huis in een veilige omgeving. En dan stopt het. Dat is jammer, want er is een basis nodig.

Al die goede dingen zijn waardevol, maar de diepere waarde is te vinden in het leven vanuit een grondwet die verder gaat dan die van de Nederlandse samenleving. Een grondwet die uitstijgt boven alle aardse zaken als werk, huis en netwerk. Een grondwet die breder is dan het eigen gelijk en de ruimte in de straat. Een grondwet die uiteindelijk geen boodschap heeft aan cijfertjes en koopkrachtplaatjes. Het gaat om de grondwet die bestaat uit Tien Geboden. Heilzaam, inperkend en richtinggevend. Misschien is dat wel de belangrijkste reden waarom we dankbaar zijn voor de slotzinnen die de koning in zijn Troonrede heeft uitgesproken: 'Op u, leden van de Staten-Generaal, rust daarbij een speciale verantwoordelijkheid. U mag zich in uw werk gesteund weten door het besef dat velen u wijsheid toewensen en met mij om kracht en Gods zegen voor u bidden.'

Dat is zeker nodig, niet alleen voor de leden van de Staten-Generaal, maar voor ons allen.

Allereerst de Prinsjesdag. Een prachtige dag, met een Troonrede van de koning die klonk als een klok. De teneur van zijn rede was dat het economisch goed gaat in Nederland. Er is zoveel geld dat er mogelijkheden zijn om de middeninkomens meer te steunen. Geld om investeringen te doen, om het bedrijfsleven extra impulsen te geven. Allemaal van belang, waarbij we ons wel moeten realiseren dat de geschiedenis leert dat de economie ook weer onder druk zal komen te staan.

Maar naast al deze gedachten was het frappant wat de koning bij de aanvang van zijn Troonrede naar voren bracht. Hij bracht in herinnering dat 75 jaar geleden operatie Market Garden begon. De felle strijd om de bevrijding van Nederland. De koning zei letterlijk: '75 jaar later lijken vrijheid, democratie en een sterke rechtsstaat vanzelfsprekende waarden. Maar wie de wereld beschouwt, realiseert zich

hoe bijzonder het is te leven in een land waarin mensen zich veilig kunnen voelen.'

Moordaanslag

In dat licht is het schokkend wat er gebeurde op de dag na die Troonrede. Er werd een advocaat doodgeschoten, iemand die zijn ambt uitoefende. Een advocaat is een persoon die een moeilijk beroep kan hebben. Omdat het zijn taak is ervoor te zorgen dat de rechtsstaat tot zijn recht komt. Dat heeft soms vreemde uitwassen.

Een advocaat verdedigt vaak iemand die iets heeft gedaan wat niet mag. Als het goed is, probeert zo'n advocaat dan niet goed te praten wat iemand fout heeft gedaan, maar zal hij het recht op de juiste manier toe willen passen. Nederland moet een rechtsstaat zijn, waar burgers zich veilig kunnen voelen.

Dat klonk ook door in een ander cruciaal citaat van de koning, uiteraard ingestoken door de minister-president: 'In het hart van

Samen verder [1]

ds. R.A.M. Visser,
Apeldoorn

Een trouwdag is een blijde en feestelijke dag. Maar ook een dag met verstrekkende gevolgen. Dat is niet alleen zo in Bijbels opzicht, maar ook in wat je zou kunnen noemen maatschappelijk, formeel-juridisch opzicht.

Een trouwdag heeft verstrekkende gevolgen, in maatschappelijk en formeel-juridisch opzicht.

In dat laatste opzicht is er sinds 1 januari 2018 meer veranderd dan je op het eerste gezicht denken zou. In twee artikelen wil ik daarop ingaan. Eerst door kort wat dingen op een rij te zetten over de veranderingen, die per die datum van kracht zijn geworden in het huwelijksvermogensrecht. Daarna door daarover het licht van de Bijbel te laten schijnen. Bij het schrijven van deze artikelen heb ik onder meer gebruik gemaakt van een eerder artikel over dit onderwerp van dr. C.S.L. Janse (De Saambinder, 15 maart 2018), alsook van artikelen van notaris mr. A.J. van Driel (Kerkblad van de Hersteld Hervormde Kerk).

De oude situatie

Tot en met 31 december 2017 was het zo dat, wanneer twee mensen met elkaar trouwden zónder dat er huwelijksvoorwaarden waren gemaakt, zij dan trouwden in algehele gemeenschap van goederen. Alle bezittingen en schulden die je had vóór het trouwen werden van hen samen. Alle bezittingen en schulden die je kreeg

Wie na 1 januari 2018 trouwt en dat toch wil doen in algehele gemeenschap van goederen, zal voordat het huwelijk voltrokken wordt een notariële akte van huwelijksvoorwaarden moeten tekenen.

ná het trouwen worden en blijven van hen samen. Dat geldt ook voor schenkingen en erfenissen, die werden of worden gekregen, tenzij bij de schenking of in het testament anders werd bepaald via een zogenaamde uitsluitingsclausule. Wilde je dat niet, dan was er maar één oplossing. Je moest bij de notaris een akte opmaken waarin je de vermogensrechtelijke gevolgen van je huwelijk regelde. Anders gezegd: je moest huwelijksvoorwaarden opmaken, waardoor deze gemeenschap van goederen *niet* ontstond.

De nieuwe situatie

Wie na 1 januari 2018 in het huwelijk trad of treedt, heeft te maken met nieuwe regels. Sindsdien geldt namelijk de Wet *beperkte* gemeenschap van goederen. De grootste verschillen met de algehele gemeenschap van goederen (vóór 2018 dus) zijn:

- Volgens deze wet blijven alle persoonlijke bezittingen en schulden die je had vóór het trouwen, na het trouwen *eigen* bezittingen en schulden.
- Ook schenkingen of erfenissen die je krijgt voor of tijdens je huwelijk vallen vanaf 1 januari 2018 buiten de gemeenschap van goederen.

Wat je daarentegen aan vermogen opbouwt *tijdens* het huwelijk - in die wettelijke beperkte gemeenschap van goederen dus - behoort wél aan beiden toe.

Wie na 1 januari 2018 trouwt en dat toch wil doen in algehele gemeenschap van goederen, zal voordat het huwelijk voltrokken wordt een notariële akte van huwelijksvoorwaarden moeten tekenen. Daarin wordt vastgelegd dat tussen hen beiden de algehele gemeenschap van goederen zal gelden.

Maatschappelijke tendens

Wanneer je dit rustig op je in laat werken, dan is er aan de ene kant weinig aan de hand. Dr. C.S.L. Janse merkte in zijn bijdrage in De Saambinder terecht op dat deze veranderde regelgeving in de praktijk weinig betekent, zolang de verhoudingen tussen man en vrouw goed blijven. En dáár zit misschien vooral wel het pijnpunt in deze nieuwe wetgeving. Omdat daarmee de levenslange en totale lotsverbondenheid van man en vrouw binnen het huwelijk doorbroken wordt. Daarin zit onmiskenbaar iets van een weerspiegeling van de voortgaande secularisatie binnen onze samenleving. Laten we daarbij ook nuchter blijven. Er kunnen omstandigheden zijn waarbij het misschien verstandiger is om niet te trouwen in algehele gemeenschap van goederen. Denk aan huwelijken op oudere leeftijd met grote verschillen in vermogen, waarbij er (eventueel) kinderen zijn uit een eerder huwelijk. Het gescheiden houden van het vermogen kan dan veel problemen voorkomen. Denk ook aan een huwelijk, waarbij één van beiden voor eigen rekening en verantwoording een risicodragende onderneming drijft. Ook dan kan het gescheiden houden van het vermogen veel problemen voorkomen.

(wordt vervolgd)

De belangrijkste tegenwerpingen

Als wij vaststellen, dat we moeten blijven bij de klassieke opvatting, zoals die door onze vaders is voorgestaan en in onze gemeenten, in navolging van hen en van ds. Kersten altijd is vastgehouden, stuiten we op verschillende tegenwerpingen. We zullen proberen de belangrijkste te noemen en daar op in te gaan.

ds. G. Hoogerland,
Rotterdam-
IJsselmonde

Calvijn

Een eerste tegenwerping is: Als de klassieke opvatting juist is, hoe kan God dan Zijn genade ernstig en welmenend aanbieden, zelfs aan verworpenen?

Wij antwoorden: Dat er een ernstige, welmenende aanbidding van genade is, stemmen wij volmondig toe. Die aanbidding is gegrond op de algenoegzaamheid - niet de algemeenheid - van het werk van Christus en ook op Gods bevel. Die aanbidding moet ook in de prediking functioneren. Ze is zelfs onvoorwaardelijk. Dat wil niet

zeggen dat er geen toeleidende weg is tot Christus en dat er geen kenmerken zijn waaraan die toeleidende weg is te kennen. Maar dat zijn geen voorwaarden.

Hoe moeten we dan het verband zien tussen Gods eenzijdige, soevereine verkiezing en het aanbod van genade? Daarvan zegt ds. Kersten in Zijn 'Korte lessen over Kort begrip': 'Dat kan (namelijk die ernstige, welmenende aanbidding), omdat Gods eer boven onze zaligheid staat'.

Een korte, maar inhoudsvolle zin. Daar ligt nu juist de kern van de dwaling van de remonstranten. Zij stellen de zaligheid van de mens bóven Gods eer. Het ging Gomar en zijn volgelingen echter om de handhaving van Gods soevereiniteit. Daar is Zijn eer mee verbonden. Die eer Gods was de drijfveer van de contraremonstranten.

God wil dat we ons bekeren

Ja, zeggen de tegenstanders als tweede tegenwerping, maar we lezen toch ook in Gods Woord dat de Heere geen lust heeft in de ondergang van mensen? Staat er niet in Ezechiël 33:11: 'Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb in de dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van Zijn weg en leve'.

Wij antwoorden daarop dat daar niet wordt geleerd dat God wil dat alle mensen zalig worden en dat voor alle mensen Gods Zoon is gezonden. Wel wordt daar geleerd dat het Hem welbehagelijk is, dat de mens Zijn bevel van bekering opvolgt. Dat wij Zijn ernstige roepstemmen en vermaningen niet in de wind zullen slaan.

Wij lezen ook in Gods Woord de onbepaalde nodigheden tot het heil. Denk aan Jesaja 55:1 en Openbaring 22:17. Deze nodigheden gaan uit tot allen, die leven onder het Woord. Ook daarin leert de Heere ons, wat Hem welgevallig is en wat onze plicht is en ook onze schuld als we op deze nodigheden geen acht slaan. Maar daarin leert Hij niet, dat de zaligheid voor alle mensen is verworven.

Deze teksten, waarin de nodiging uitgaat tot alle mensen en Gods bevel van geloof en bekering komt tot alle mensen, zijn dus geen reden om de bedoelde teksten uit te leggen zoals de remonstranten doen.

Beroep op Calvijn

Een derde tegenwerping is: Wij kunnen ons beroepen op Calvijn. Die grote reformator heeft in zijn verklaring van de bovengenoemde teksten een ander standpunt ingenomen dan de mannen van de Dordtse Synode.

Hierover willen we het volgende opmerken:

- Als er één geweest is die juist de soevereiniteit Gods heeft gehandhaafd, is het Calvijn.
- Citeert men Calvijn niet te selectief? Als we de uitleg van Calvijn bij deze teksten zorgvuldig lezen, zijn er mijns inziens tal van citaten te noemen uit Calvijns Schriftverklaringen, die wijzen op een exegese die overeenstemt met de leer van Dordt.
- De eerder genoemde dr. Bouma merkt op, dat we bij de reformatoren niet

een uitgewerkte exegese van deze onderhavige teksten vinden. Zij kenden nog niet de controversie die er bestond tussen de twee kampen, die in het begin van de zeventiende eeuw zich gingen aftekenen rondom deze vragen.

Wij mogen Calvijn dus niet gebruiken om onze opvattingen, die strijden met Dordt en de aloude leer van onze vaders, te rechtvaardigen en zo een stap zetten op het spoor, waartegen onze vaders zo

krachtig stelling hebben genomen. We moeten ons richten op de exegese van de mannen, die in deze strijd stonden en na de Dordtse Synode voor de zuivere leer pal bleven staan.

Wij blijven dus, ondanks de tegenwerpingen, bij de zuivere leer, zoals onze Dordtse vadersen ons die hebben overgeleverd en die in onze gemeenten altijd is geleerd.

(wordt vervolgd)

RUBRIEK **AL DEZE WOORDEN** [38]

Het gebod van het bezit

TIEN GEBODEN VOOR ONS

Het eerste wat het achtste gebod ons wil leren is dat er ten diepste maar één Eigenaar is. 'De aarde is des Heeren, mitsgaders haar volheid...' (Ps. 24:1). Deze Bezitter van alles geeft dus in bruikleen. We mogen Gods 'gaven' (HC, antw. 110, laatste woord) enige tijd beheren.

In het begin van Lukas 16 wordt dit 'rentmeesterschap' genoemd. We krijgen iets voor een bepaalde tijd in beheer. Meer of minder, materieel of immaterieel. 'Gaven' noemen we dat: iets wat we krijgen van de Gever. Hij deelt uit en Hij deelt toe, in Zijn wijsheid en vrijmacht. Veel gaven, minder gaven, andere gaven, opvallende gaven en verborgen gaven. Gaven van hart, hoofd en handen. Gaven in de portemonnee en in het verstand. Er is niemand helemaal zónder gaven!

Het doel van deze gaven is dat we er mee teruggaan naar de Gever, dat Hij er de eer van krijgt. En dat wij er met onze naaste nut van mogen hebben. Gods gaven zijn dus tot ons welzijn bedoeld! We mógen daarvan gebruikmaken. We moeten er echter vroeg of laat ook weer afstand van doen. Paulus zegt: 'Want we hebben niets in

de wereld gebracht; het is openbaar dat we niet kunnen iets daaruit dragen' (1 Tim. 6:7). Aan het einde van ons leven zal ons door de wettige Eigenaar en Gever gevraagd worden, hoe we met Zijn gaven zijn omgegaan. Dit Bijbelse gegeven heeft alles te maken met ons woord 'antwoord': we dragen ver-antwoord-elijkheid om er tenslotte ver-antwoord-ing van af te leggen. Deze twee woorden hangen met elkaar samen, maar betekenen niet hetzelfde. Eerst dragen we verantwoordelijkheid. Daarna leggen we verantwoording af. Eerst dragen en dan afleggen dus.

Uit de praktijk van de beide woorden verantwoordelijkheid en verantwoording blijkt hoe ons antwoord is op Psalm 24:1. Dit maakt duidelijk, dat het in het achtste gebod niet slechts gaat om 'wees eerlijk' in de levenspraktijk van elke dag. Ook bij dit gebod van de tweede tafel gaat het allereerst om onze verhouding tot de Wetgever, de Bezitter, de Gever en de... Rechter. Hij vraagt ons straks rekenschap van ons rentmeesterschap. Geld en goed behoren dus niet slechts tot het intermenselijk gebeuren, maar hebben alles te maken met onze verhouding tot de Schepper en de Wetgever. Ze staan in het licht van de naderende rechterstoel en de eeuwigheid. Laten we daar eens meer op letten. Dit gebod wil niet slechts: 'wees eerlijk, geef ieder het zijne'. Maar het ligt dieper: be-

denk dat geld en goed alles te maken hebben met je innerlijk ten opzichte van God, Zijn wil en wet. Hoe ga je om met de gaven van de Schepper? Geef aan God waar Hij recht op heeft. Dát is de kern van het achtste gebod.

Vanaf de Sinaï klinkt het: 'Wees rentmeester, wees oprecht voor God én mensen. Slaven uit Egypte, wordt niet opnieuw een slaaf, nu van de mammon'. Want: 'Ik ben de HEERE uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis uitgeleid heb...' Leer in de praktijk van het leven: afhankelijkheid, verantwoordelijkheid en onderworpenheid. Dat blijkt uit de manier waarop je omgaat met je bezittingen. Elke zondagmorgen klinkt dit ook!

Bij de bedoeling van 'het gebod van het bezit' gaat het om drie aspecten:

- Hoe komen we er aan?
- Hoe bezitten we het?
- Hoe geven we het uit?

In ons omgaan met geld en goed blijkt dus onze verhouding tot God én de naaste.

Over deze drie aspecten gaat Gods achtste wetswoord: Gij zult niet stelen. Stelen van God hangt samen met stelen van onze naaste. Het achtste gebod is (ook) een toetssteen. Niet alleen voor rijke jongelingen.

Weet je dat?

v. A.

Hart voor jongeren

In een tijd dat de bevelshuishouding en de monoloog nog de standaard zijn, gaat ds. G.H. Kersten ook het gesprek aan met jongeren. Daarbij blijft wel duidelijk wie de leiding heeft en Wiens wil wet is. Het ter wille van de jongeren water bij de wijn doen, is voor de predikant even onbestaanbaar als een opvoeder zonder hart voor jongeren.

A. Bolier,
Elspeet

Dat jongeren vroeger ook niet altijd even braaf waren, blijkt duidelijk uit het notulenboek van de Boezemsingelgemeente in Rotterdam. Daarin staan klachten beschreven over jongeren die tijdens de dienst onophoudelijk zitten te lachen. Of meisjes die oneerbiedig gedrag vertonen. Over een jongen die tijdens de dienst een sigaret opsteekt of een meisje dat zondags het café bezoekt. Dit alles resulteert zelfs in heuse 'oppassers' op de galerij. Ook op de catechisatie doet lang niet iedereen goed mee. Wereldgelijkvormigheid voert bij velen de boventoon en verschillende jongeren haken af.

Dialogoog

Toch hoort ds. Kersten niet bij degenen die alleen maar kunnen klagen over 'de jeugd van tegenwoordig'. Jongeren worden in de preek regelmatig aangesproken en opgeroepen de Heere te zoeken. De predikant motiveert catechisanten om mee te schrijven tijdens de catechisatie en de kerkdienst. Zodat het gehoorde thuis nog eens overdacht kan worden.

De verantwoordelijkheid van opvoeders en ambtsdragers is groot. Zij moeten met de jeugd in gesprek gaan. 'Niet uit de hoogte en uit hardheid, maar in teer onderwijs, opdat zij vroeg hun knieën leren buigen. (...) Práát eens met die groot geworden kinderen! Een gepast woord van een dominee kan onze jongens en meisjes winnen. Men is toch niet klaar met een donderpreek van dood en verdoemenis. (...) Laat ze eens zeggen wat zij hoorden en wat zij ervan denken. En toon ze dan het verkeerde aan

Ds. Kersten met twee kleinkinderen.

en het schrikkelijke van het verlaten van Gods Woord. En doe ze dan zien het voorrecht naar Gods getuigenis te wandelen'. Ds. Kersten kan zich behoorlijk opwinden over opvoeders die 'geen afdoend of in het geheel geen antwoord' geven op vragen van jongeren. Of wanneer er 'niet één poging wordt gewaagd om uit de klauwen van het ongelooft te redden en voor afval te behoeden'. Men moet 'in liefde handelen, maar ook met kennis van zaken'.

Onderzoek

'Óók met kennis van zaken...! Jongeren én ouderen worden aangemoedigd om Gods Woord en de oude schrijvers te onderzoe-

ken. Dat geldt zeker de ambtsbroeders. 'Jongeren hebben het al snel door, als hun predikant nergens van weet. Als u zich er met grote woorden van af wilt maken, hebben onwillige jongeren het snel in de gaten. Ze leggen de vermaningen naast zich neer en zeggen: 'Hij weet er niets van'. Maar om er wél wat van te weten, moet er onderzocht worden en gestudeerd worden - ons leven lang!'

De aandacht voor grondige studie mag echter niet resulteren in onbegrijpelijk taalgebruik. De predikant is volgens een van zijn catechisanten gezegend met de gave van eenvoud: 'Al was je nog zo dom, hij verstond de kunst om het ook de domsten eenmaal zo te doen zien, dat ze het op dat moment begrepen. Wat had ik een smaak in zijn lessen. Daar léérde je wat!' Wel houdt ds. Kersten de touwtjes strak in handen - dat moet wel als je tussen de honderd en honderdvijftig catechisanten hebt. Wie zich herhaaldelijk misdraagt, wordt weggestuurd en mag pas terugkomen, na welgemeende excuses.

Dienstbaar

Liefde tot God en hart voor jongeren - dat is de verklaring voor Kerstens aanvankelijke enthousiasme voor het jeugdwerk, mits onder ambtelijk toezicht en met een inhoudsvolle invulling. Dit dringt hem tot de strijd voor eigen scholen en verenigingen voor scholen en onderwijzers. Hij weet uit eigen ervaring welke leugens de kinderen op veel zogenaamde gereformeerde scholen krijgen voorgeschoteld. Tegelijk beseft de predikant dat onkunde een machtig wapen van de duivel is. Niets doen is dan ook geen optie, al kost het nog zo veel strijd. 'Moeilijkheden zijn er om ze te overwinnen', zo luidt zijn devies. Het is zijn verlangen dat het onderwijs dienstbaar zou zijn aan de bouw van Gods Koninkrijk. Ten diepste hoopt hij dat de Heere het wil gebruiken om toekomstige dienaren van het Woord van goede basiskennis te voorzien. Is dat ook ons verlangen?

(wordt vervolgd)

Lang bidden en kort bidden

Deze keer gaat het over het openbare gebed tijdens de eredienst. In De Saambinder is er veel over geschreven. Over de gebedshouding, formuliergebeden, lang of kort bidden en vooral ook over de inhoud.

A. Bel,
Vlaardingen

Ds. B. Labee schreef in De Saambinder van 24 maart 2016 over formuliergebeden het volgende: 'Voor het persoonlijke gebed heeft Comrie zich scherp uitgelaten over formuliergebeden. Men kan beter tien woorden recht uit het hart bidden, dan honderd uit een boekje. Maar als het gaat om de openbare gebeden wijst hij ook op andere factoren. (...) Comrie wist zich nauw verbonden aan de inhoud en het geestelijk karakter van de formuliergebeden uit de tijd van de Reformatie. Hij gebruikt de formuliergebeden voor en na de predikatie niet woordelijk, maar wel als leidraad.'

Over de eeuwen heen

In zijn rubriek 'Even maar...' schreef ds. G.J. van Aalst over de vijftien christelijke gebeden die in een Bijbel met psalmen voorkomen (De Saambinder, 19 juli 2012). Zes van die gebeden zijn bedoeld voor de eredienst: twee vóór de preek, twee erna (langer en korter) en gebeden vóór en na de catechismuspreek. 'Het is de moeite zeker waard om ze eens aandachtig te lezen. Bijvoorbeeld vlak voordat de kerkdienst begint. Dan krijgen we een indruk hoe onze ouden bij verschillende gelegenheden baden en met de Heere leefden. (...) Dan zullen u dingen opvallen en hopelijk ook aanspreken en trekken. Hier bidt de kerk der eeuwen. Over de eeuwen heen moge er ook nu nog 'gemeenschap' ervaren worden! In Immanuël, Die ons alleen maar bidden kan leren.'

Orde

Ds. J.J. van Ekeveld schreef in De Saambinder van 7 juni 2001 over de inhoud van

*De farizeeër en de tollenaar
(Alexander Bida - 1813-1895).*

het gebed tijdens de eredienst. 'We hebben te bedenken dat het openbare gebed anders van karakter is dan het persoonlijke gebed tussen de Heere en onze ziel. Het openbare gebed moet duidelijk, ordelijk en stichtelijk zijn. Om orde in het gebed te brengen is het aan te bevelen het openbare gebed te beginnen met Gods zegen te vragen over het Woord en dat dan te betrekken op de onbekeerden en vervolgens op Gods kinderen in de verschillende standen van het geestelijke leven. Daarna kunnen dan de noden binnen de gemeente de Heere worden bevolen, zoals de nood van zieken, eenzamen en rouwdragenden, om dan te besluiten met de noden buiten de gemeente, bijvoorbeeld ten aanzien van de arbeid in Gods

Koninkrijk en ten aanzien van land en volk, maar ook zaken als het onderwijs aan onze kinderen, het werk der barmhartigheid en dergelijke. Men kan daar ook een verdeling in aanbrengen door in de morgendienst de noden binnen de gemeente de Heere aan te bevelen en tijdens de middag- of avonddienst de noden buiten de gemeente.'

Staan

Ds. Labee schreef in De Saambinder van 8 september 2016 over de gebedshouding van mannen tijdens het gebed. 'Op veel plaatsen in Gods heilig Woord lezen we over het staande bidden. Het bekendste voorbeeld is de gelijkenis van de farizeeër en de tollenaar. Van de eerstgenoemde staat er: 'De farizeeër staande, bad dit bij zichzelf: ...' Van de laatstgenoemde lezen we: 'En de tollenaar van verre staande...'

In het besef dat er ook vele andere Schriftplaatsen zijn die spreken over het knielen bij het gebed, hechten we toch wel aan de gewoonte dat de mannen - en jongens - in de eredienst gaan staan. Het meest voorname is natuurlijk dat we bidden in geest en waarheid.'

'Lang bidden is niet zo erg - als we dan tenminste maar bidden!'

Lang bidden is niet zo erg

Lang of kort bidden, daarover schreef ds. A. Moerkerken in De Saambinder van 24 augustus 2002.

'Een wat oudere predikant zei eens: 'Lang bidden is niet zo erg - als we dan tenminste maar bidden!'

Een lang gebed kan walgelijk zijn in de ogen des Heeren. De woorden van de Heere Jezus zijn niet voor tweemaal uitleg vatbaar, dat de geveinsde schriftgeleerden en farizeeën de huizen der weduwen opaten en dat onder de schijn van lang te bidden. Maar God leert ons in Zijn Woord ook nog iets anders. Saulus van Tarsen bad in de straat, genaamd de Rechte, wel drie dagen en nachten, en zijn gebed was dierbaar in Gods oog. En zou een kort gebed soms óók niet een stank voor Gods aangezicht kunnen zijn? De farizeeër uit de bekende gelijkenis bad helemaal niet zo lang, maar zijn gebed was walgelijk voor God. Dus van allesbeslissende betekenis is niet de vraag hoe lang wij bidden, maar of wij wel bidden.'

(wordt vervolgd)

Veertig jaar De Vluchtheuvel

H. van Groningen
directeur-bestuurder
De Vluchtheuvel

Dit jaar bestaat De Vluchtheuvel 40 jaar. We zijn dankbaar en verwonderd dat we deze mijlpaal mogen bereiken. De HEERE heeft in al die jaren gegeven wat nodig was. Zijn trouw is groot!

De duivel richt zijn pijlen vooral op huwelijken, gezinnen en relaties.

Hierdoor konden in die veertig jaar duizenden en nog eens duizenden mensen geholpen worden: echt)paren, vastgelopen in hun huwelijk, volwassenen met depressieve klachten, jongeren die geen weg meer zagen, mannen verstrikt in pornoverslaving, enzovoorts.

Kerkelijke hulpverlening

De Vluchtheuvel is nog steeds een kerkelijke organisatie. Pastoraat en hulpverlening zijn wel verschillende zaken, maar onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Dat blijkt al in de evangeliën. Velen kwamen met hun ziekten, kwalen en tijdelijke noden tot de Heere Jezus en Hij genas hen allen. En na de uitstorting van de Heilige Geest werden door de apostelen diakenen aangesteld, die zich speciaal met die zaken binnen de gemeenten bezighielden. Zo is het nog steeds. De kerken, en met name de Gereformeerde Gemeenten, onderhouden nauw contact met De Vluchtheuvel. Er is (financiële) ondersteuning voor een aantal belangrijke onderdelen van het werk. Zo zijn er middelen beschikbaar gesteld voor preventie, visievorming

en toerusting op het terrein van huwelijk, gezin en seksualiteit. Verder heeft De Vluchtheuvel een overeenkomst met ongeveer 150 kerkenraden. Deze kerkenraden zien het belang van samenwerking met De Vluchtheuvel in en bieden structurele financiële ondersteuning. Hierdoor wordt voor gemeenteleden een drempel verlaagd om hulp te vragen bij De Vluchtheuvel.

Geestelijke strijd

Op 20 september heeft De Vluchtheuvel een jubileumsymposium gehouden. Het thema was de geestelijke strijd die gaande is. Door alle eeuwen heen is de aard van de duivel niet veranderd, maar in elke tijd maakt hij gebruik van de zwakheden en de verleidingen die juist dan actueel zijn. In deze tijd richt hij zijn pijlen op huwelijken, gezinnen en relaties. Wie kent geen mensen in zijn omgeving die hiermee te maken hebben?

Veel hulpvragen die bij De Vluchtheuvel binnenkomen, gaan over huwelijksproblemen. Wat een eenzame strijd wordt er gestreden als man en vrouw elkaar niet

begrijpen. Wat kunnen verschillen leiden tot ruzie, huiselijk geweld of juist tot een 'koude oorlog' waarbij de sfeer in huis te snijden is. Wat kunnen verwijten een schade berokkenen. Wat een verdriet als één van beiden overspel pleegt. Deze problemen bevatten een geestelijke dimensie. Dat geldt ook voor de hulp die De Vluchtheuvel biedt aan mannen die, soms al jaren, worstelen met pornoverslaving. Tijdens de groepsbijeenkomsten komen er aangrijpende verhalen los. Ook over de aanvechtingen van de duivel die kleineert, moedeloos en hopeloos wil maken en die het hart wil verscheuren door twijfel en verwarring.

In die strijd is meer nodig dan onze hulpverleningsmethodes. Daarvoor is niet minder nodig dan de 'hele wapenrusting' om zo de geestelijke strijd te strijden. Daarom biedt De Vluchtheuvel niet alleen hulp, maar strijdt ook mee. Voor het behoud, het herstel en de bescherming van huwelijk en gezin.

Christelijke hulpverlening

De hulp die De Vluchtheuvel biedt is niet alleen kerkelijke hulpverlening, en daarom in de eerste plaats christelijke hulpverlening. Wat houdt dat in? Wat is het verschil tussen de hulp die een reguliere organisatie biedt en de hulpverlening door De Vluchtheuvel?

Daar is veel over te zeggen en daar is, ook door De Vluchtheuvel, veel over geschreven. Over het Woord van God als de basis, over de zonde als oorzaak van alle gebrokenheid en nog veel andere belangrijke zaken. Trouw aan de Schrift! Dan ligt de kern in de vraag of er in de hulpverlening iets zichtbaar wordt van Hem Die naar deze wereld kwam. Niet om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn ziel te geven tot een rantsoen voor velen (Matth. 20:28). Toen Hij op aarde was, heeft Hij niemand weggestuurd die tot Hem kwam: blinden, lammen, kreupelen, een moeder met haar zieke dochter, een vader met zijn door de duivel bezeten zoon, een weduwe die haar zoon naar het graf bracht. Midden in de nacht was Hij bereid tot hulp aan Nicodémus en op het heetst van de dag aan een Samaritaanse vrouw. Ze had vijf mannen gehad en woonde daarna samen. En als Hij de schare zag, die duizenden mensen met al hun zonden en zorgen, werd Hij met innerlijke ontferming over hen bewogen (Matth. 14:14).

Deze Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid. Tot wie zullen we anders heengaan? Ook na veertig jaar!

Beste opvoeders,

De ervaring leert dat artikelen in krant en kerkblad, hoe goed, welmenend, bewogen en doordacht ook, in de praktijk van veel gezinnen niet zo gemakkelijk vertaald kunnen worden in concrete maatregelen. Terwijl de wil, mede dankzij het appél op het geweten, er zeker is. Maar echt handen en voeten geven aan de dagelijkse omgang met digitale media? Of kiezen voor het wel of niet aanschaffen of uitstellen van de smartphone. Lastig! De druk van het kind zelf, onder druk van anderen... De uiteenlopende visies binnen de driehoek kerk-gezin-school... Menig ouder ervaart een grote nood. Ouders worden geroepen om hun kinderen te leren omgaan met media. Maar hoe? Vanaf welke leeftijd? Hoe kunnen we controleren waar onze kinderen mee bezig zijn als ze dit niet willen?

Ondertussen is duidelijk dat seculiere hersenwetenschappers, die niets hebben met 'pelgrimschap', aangeven dat we 'behoorlijk onverantwoord bezig zijn' als we onze jongens en meiden zonder meer een smartphone geven! De gevolgen zijn ernstig: verslaving, ontleding, regelmatig porno kijken en vervreemding van Gods Woord en de preek. Dat is de praktijk onder veel van onze jongeren! Daarom ligt er schuld bij opvoeders, in alle geledingen. Maar er ligt ook een taak.

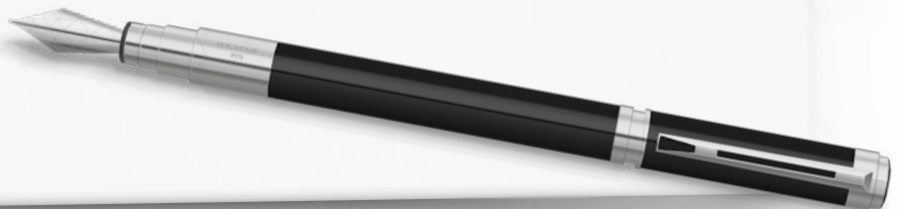
Hoe nu daders van het Woord te zijn? Het Calvijncollege te Goes stelde, onder meer vanwege de genoemde gevolgen en de argumenten van mentale onrust en asociaal gedrag, een navolgenswaardige daad. De Saambinder schenkt daar terecht aandacht aan. Wij zouden er het pleidooi voor uitstel van bezit aan willen toevoegen. Dat is ook een daad, waarbij we de hardnekkige gedachte willen doorbreken dat we 'nu eenmaal niet meer zonder smartphone kunnen', of dat we 'buiten de boot vallen' als we op 12-jarige leeftijd geen smartphone hebben.

Inclusief opvoeden moet! Er zijn meer daden mogelijk. Daden die specifiek bij uw gezin passen en ten goede komen aan de mentale, fysieke en hopelijk geestelijke gezondheid van uw dierbaren. Dat kunt u van elkaar leren. Uit de praktijk. Het stellen en hanteren van regels is daarbij onoverkomelijk: wanneer en op welke plaats worden in huis media gebruikt? Ook vraagt het om voortdurend gesprek met de kinderen, waarbij we eerlijk moeten zijn over onze eigen neiging tot de zonde. Juist daarom blijft er controle nodig, ook bij onszelf. Onze scholen hebben de taak hun beleid ten aanzien van nieuwe media blijvend te overwegen in het licht van Gods Woord en daarnaar te handelen. Ook vraagt het om een helder standpunt in de kerk, met duidelijke richtlijnen over het gebruik van nieuwe media.

Media-opvoeding is een taak van alle opvoeders. Laten we elkaar opzoeken om schouder aan schouder het goede te zoeken voor onze jongeren. In sommige kerkelijke gemeenten wordt gewerkt met een commissie of een werkgroep voor blijvende bezinning en als helpdesk voor ouders met een spreekuur.

Neem gerust contact met ons op als u met andere ouders wilt nadenken over concrete 'media-vragen' of voor concrete tips en ervaringen. Om samen, met schuldbesef voor Gods aangezicht en in diepe afhankelijkheid van Hem, het goede voor onze kinderen te zoeken.

Dirk van Elzelingen, Hans-Jaap Moerkerken, Willem-Jan Joosse
BewustGezin.NU
Info@BewustGezin.NU

Boekennieuws

"Christus alles en in allen", Philip Henry; uitg. de Banier, Apeldoorn; 425 blz.; € 29,95.

Christus alles en in allen

Over Philip Henry, de vader van Matthew Henry, zijn we uitgebreid geïnformeerd door de vorig jaar verschenen biografie "Naar Zijn beeld" (uitg. Gebr. Koster). Daarin wordt Philip Henry (1631-1696) beschreven als een vroom mens, in de beste zin van het woord. Hij heeft zijn tijd werkelijk uitgekocht, zowel in het huiselijke als in het kerkelijke leven; zowel in de bestudering van de Schrift als in het aansporen van anderen om bijtijds de Heere te zoeken.

In het recent verschenen boek "Christus alles en in allen" (uitg. De Banier) maken we opnieuw kennis met deze Philip Henry. Nu aan de hand van 'veertig meditaties over Wie Christus is voor de gelovigen'. Het boek wordt ingeleid door een biografische schets die is samengesteld op basis van de genoemde biografie en een artikelenreeks van L. van der Tang in het kerkelijk weekblad De Wachter Sions (uit 2016).

In deze veertig meditaties laat Henry sr. zich kennen als een zorgzame pastor. Met klem raadt hij aan om tijdig Christus te zoeken, om vrede voor hart en leven te verkrijgen, om zorg te dragen voor het welzijn van de ziel. 'Want de ziel kan niet welvaren wanneer die verwaarloosd wordt'. Onophoudelijk spoort hij aan om de ware

vreugde in Jezus te vinden en deel aan Hem te hebben. Hij zegt: Christus is het Fundament, ons Voedsel, de Wortel, onze Kleding, het Hoofd, onze Hoop, onze Toevlucht en onze Gerechtigheid. Woorden schieten hem tekort. In iedere overdenking stalt hij Hem uit en prijst hij Hem aan. Want Hij is ons Lied en ons Psalmgezag, ons Licht, ons Leven en onze Vrede, om uiteindelijk in de veertigste overdenking alles samen te vatten in: 'Christus is ons Alles'. Maar om dát te mogen zeggen, moet er aan de ziel wel een wonder gebeuren. Want als het goud en zilver en al het goed van deze wereld ons leven uitmaken, kan Christus niet alles zijn. 'Noem Christus nooit uw Alles als dit niet zo is'

J. van 't Hul, Lieren

"Portaal des Heeren", ds. Gerhard Meijer; uitg. Landelijke stichting tot bevordering van de Staatkundig Gereformeerde beginselen; 288 blz.; € 15,-

Portaal des Heeren

Van de vrij onbekende oudvader ds. Gerhard Meijer (1654/5-1718) is een heruitgave verschenen over de opvoeding van kinderen in de vreze des Heeren. Zo luidt ook de ondertitel. De Landelijke stichting ter bevordering van de Staatkundig Gereformeerde beginselen heeft er goed aan gedaan deze uitgave opnieuw het licht te doen zien. Niet omdat er op dit gebied nog niets zou zijn geschreven. Wie kent niet het lezenswaardige boekje van ds. Koelman over de plichten der ouders? Het hoort in elk gezin thuis. En nog niet lang geleden is een vrij omvangrijk en waardevol boekwerk van ds. Wittewrongel heruitgegeven. Dit nieuwe werk van ds. Meijer is wat beknopter, maar evenwel: zeer kernachtig. Ds. Meijer schrijft dat hij dit werk deze titel heeft meegegeven, omdat 'de Christelijke opvoeding van de kinderen de voornaamste voorbereiding en deur is, waardoor de mensen in de geestelijke tempel van Gods gemeente gebracht worden'. Vervolgens geeft hij met deze titel treffend weer wat hij in dit werk probeert aan te tonen. En dat is de grote verantwoordelijkheid die op de schouders van ouders ligt om hun kinderen, die van nature geheel verdorven zijn, door gebeden en door een getrouwe en godvruchtige opvoeding 'tot Christus te brengen'. Dit houdt ook in een

naarstig (doen) gebruiken van de genademiddelen. In de hoop dat zo de kinderen in het visnet van vrije genade gevangen mochten worden en in beginsel tot Gods eer gaan leven. Hij beschrijft maar liefst dertien basisregels voor de opvoeders. Alles onder biddend opzien. In dit goed verzorgde boek benadrukt ds. Meijer het grote belang van het godzalig voorleven van de kinderen; het hen vanuit het hart onderwijzen in de Goddelijke waarheden, maar zeker ook het tuchtigen van de kinderen op een Bijbelse wijze. Deze bespreking is te kort om op onderdelen van het boek in te gaan. Men schaffe het aan en leze! De schrijver besluit met 137 kinderlijk gestelde vragen en antwoorden. En als slot staat er: 'Amen, mijn kind!'

ds. W.J. Karels, Hardinxveld-Giessendam

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Middelharnis,
ds. G.J.N. Moens te Lisse
die bedankte voor Oudemirdum.

Beroepen:

Te Barendrecht,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Te Berkenwoude,
ds. P.D. den Haan te Tholen;
Te 's-Gravenpolder,
ds. H. Hofman te Kalamazoo (Michigan,
Verenigde Staten);
Te Krabbendijke,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Te Kruiningen,
ds. J.M.D. de Heer te Middelburg-Centrum;
Te Leerdam en Rijssen-West,
ds. A. Schot te Nunspeet;
Te Leiderdorp,
ds. H.A. van Zetten te Benthuizen;
Te Moerkapelle,
ds. W. Visscher te Amersfoort;
Te Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. R.A.M. Visser te Apeldoorn;
Te Waarde,
ds. C. van Ruitenburch te Krimpen a/d IJssel;
Te Waardenburg,
ds. G. Beens te Kootwijkerbroek;
Te Woerden,
ds. P. Mulder te Tricht-Geldermalsen.

OMSLAGFOTO'S DE SAAMBINDER

De redactie streeft ernaar om foto's van alle gemeenten in alfabetische volgorde op de voorpagina van De Saambinder te plaatsen. Vindt ergens echter een verbouwing plaats, dan wachten we totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Soms kan dat enige tijd duren.

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 138

Verbeterd bericht:

Koster van Capelle a/d IJssel-Middelwatering is nu: R. Engelbracht, Merelhoven 489, 2902 KH Capelle a/d IJssel
e-mail: koster@elimcapelle.nl
Tel. 06-23525273

Berichten

ZANGAVONDEN

Alblasserdam - Grote Kerk, zat. 5 okt., 19.30 uur, samengesteld gem. koor, chr. jong mannenkoor Jubilate, leiding ds. C. Sonneveld, appelwoord Kees van Helden (Schreeuw om Leven); € 7,50, t/m 12 jaar € 1,-.

Capelle a/d IJssel - Dorpskerk, zat. 5 okt., 19.30 uur, psalmzangavond, Huig van der Knijff, orgel, leiding ds. A. Verschuure; collecte t.b.v. Helpende Handen.

Ede - Petrakerk, zat. 28 sept., 19.30 uur, project 'Dirk Jan Versluis speelt alle Bachwerken op GerGem-orgels', m.m.v. kerkkoor Sela; collecte t.b.v. Prekenweb.

Kampen - Bovenkerk, zat. 28 sept., 19.30 uur, psalmzangavond met bovenstem Genemuiden & IJsselmuiden, André Nieuwkoop, orgel, leiding ds. G. Beens; collecte voor ZGG en hulp aan Irak.

Nunspeet - Kerkgebouw Geref. Gemeente, zat. 5 okt., 19.30 uur, Israël-samenzangavond m.m.v. bovenstemgroep Genemuiden & IJsselmuiden, Pieter Heykoop, orgel, meditatie ds. A. Schot; collecte t.b.v. deputaatschap voor Israël.

Tholen - Grote Kerk, zat. 5 okt. 19.30 uur,

zangavond met Thools mannenkoor Rehoboth en dameskoor De Lofstem; collecte t.b.v. Helpende Handen.

Werkendam - Geref. Kerk, Gedempte Haven, zat. 5 okt., 19.30 uur, mannenkoor DEV, jeugd-koor Asaf, Jaap Boer en Willem den Boer, orgel, leiding ds. H.J. Agteresch, avond is t.b.v. De Vluchtheuvel.

Zaltbommel - Maartenskerk, zat. 5 okt., 19.15 uur, mannenkoor Rehoboth, gem. koor Asaf, Jacco Goud en Arie Kortleven, orgel, leiding ds. E. Bakker; collecte t.b.v. evangelisatie.

ZANG- EN VERTELMIDDAG RIJSSSEN

Op zaterdag 5 oktober (14.30 uur) wordt in de Noorderkerk te Rijssen een zang- en vertelmiddag gehouden, vooral voor en met mensen die een verstandelijke beperking hebben, m.m.v. Noordermannenkoor en organist Bert Roest. Leiding en Bijbelvertelling: ds. S.W. Janse. Tijdens deze middag wordt de opbrengst van de cd 'Hen vlijtig onderwezen' overhandigd aan een afgevaardigde van het curatorium. Collecte voor Vakantieweken gehandicapten.

VERKOPINGEN

Barendrecht - Terrein HillFresh, Loods 14, Handelscentrum ZHZ 44, Barendrecht, zat.

5 okt., 10.00-14.30 uur, jaarlijkse verkoopdag Geref. Gemeente Barendrecht.

Barneveld - Van Lodensteincollege, Lunterseweg, zat. 28 sept., 9.30-15.00 uur, jaarlijkse verkoping door vrouwenvereniging Fébe uit Barneveld Centrum-Zuid, met wasstraat; opbrengst zending en evangelisatie.

Kampen - Pieter Zandt scholengemeenschap, Kamperstraatweg, zat. 5 okt., 10.00-14.30 uur, jaarlijkse verkoping Geref. Gemeente Kampen; opbrengst onder meer voor zending en evangelisatie.

Moerkapelle - Dorpshuis Op Moer, Raadhuisstraat, vr. 11 okt., 15.30-20.30 uur, verkoping door zendingsvereniging Tryfosa; opbrengst t.b.v. zending en evangelisatie.

Nieuw-Beijerland - Kerkgebouw Geref. Gemeente (Dorpsgaard), zat. 5 okt., 10.00-13.30 uur, verkoopdag van vrouwenvereniging Tryfena en PZC, met orgelbespelingen, opbrengst t.b.v. zending en evangelisatie.

Opheusden - Kerkgebouw Eikenlaan/Reigerstraat, zat. 5 okt., 9.30-14.00 uur, jaarlijkse verkoopdag van vrouwenvereniging Thuisfront; opbrengst voor zending en evangelisatie. Ingang parkeerterrein tussen Lijsterbesstraat 6b en 8.

Poortvliet - Kerkgebouw Geref. Gemeente, Zuidstraat, do. 3 okt., 15.00-17.00 en 19.00-20.00, najaarsverkoping door de vrouwenvereniging.

Scherpenzeel - Sionkerk, Renes, zat. 5 okt., 10.00-14.00 uur, jaarlijkse verkoping door vrouwenvereniging Dorcas; opbrengst t.b.v. zending en evangelisatie.

Sliedrecht - Joh. Calvijnschool, Scheldelaan, zat. 5 okt., 9.30-14.00 uur, jaarlijkse actie-markt van de Boazkerk; veiling om 10.30 uur; opbrengst voor aflossing verbouwing Boazkerk.

Tricht - Siloah Leidsche Hoeven, Oude Hoeveneweg, zat. 28 sept., 10.00-15.00 uur, verkoping en markt; opbrengst voor de zorgboerderij.

Utrecht - Nieuwe Westerkerk, Eerste Westerparklaan, zat. 5 okt., 9.45-14.00 uur, verkoopdag van vrouwenvereniging Pro Ecclesia; opbrengst t.b.v. zending en evangelisatie.

Veenendaal - Kerkgebouw Geref. Gemeente, Vijftienmorgen, zat. 5 okt., 9.45-15.00 uur, jaarlijkse verkoping; opbrengst voor ZGG en de Vluchtheuvel.

BOEKENBEURS MIDDELBURG

Op zaterdag 28 september (10.00-14.00 uur) is er in de kerk van de Geref. Gemeente te

Middelburg-Zuid (Schoutstraat) een boekenbeurs (nieuw en tweedehands). Opbrengst is voor de verbouwkosten van de Zuiderkerk.

OPEN DAG SCHEVENINGEN

(verb. bericht)

De openingstijd van de nieuwe evangelisatiepost Het Kompas in Scheveningen op zaterdag 28 september is niet (zoals vermeld in De Saambinder van 12 september) van 12.00 tot 15.00 uur, maar van 11.00 tot 15.00 uur. Om 12.00 uur is de openingsceremonie. Adres: Keizerstraat 179. Meer info, ook over parkeren: www.kompasscheveningen.nl

JBGG-CURSUS BIJBELSTUDIE

De Jeugdbond organiseert een cursus Bijbelstudie met jongeren, bedoeld voor leidinggevendenden, leden van Bijbelstudiekringen en catecheten. De cursus bestaat uit drie onderdelen: Hoe lees ik de Bijbel? Hoe zet ik een Bijbelstudie op? Hoe leid ik het groeps gesprek rondom de Bijbel? Locatie: Kerkgebouw Geref. Gemeente Apeldoorn; data: dinsdagen 29 oktober, 12 en 19 november; cursusleiding: Dirk-Jan Nijsink, tijden: 19.30-22.00 uur; kosten € 45,- p.p. Opgeven en meer informatie: www.jbgg.nl/bijbellesen

WERKGROEP

OUDERSENFAMILIERONDONDOM

De werkgroep Oudersenfamilierondom is opgericht vanuit de behoefte aan onderling contact van mensen die met homoseksualiteit worden geconfronteerd in het gezin en/of de familiekring.

Als we hiermee te maken krijgen, staan we voor allerlei vragen. De hoofdvraag is vaak: Hoe moeten we met onze zoon/dochter die anders geaard is, omgaan? Het doel is om elkaar tot een hand en een voet te zijn. Het is niet de bedoeling om standpunten op te rekken of ter discussie te stellen. We nemen de Bijbel als uitgangspunt. Het scheppingsgegeven laat zien dat het huwelijk bedoeld is voor twee mensen van verschillend geslacht.

Meer informatie:

www.oudersenfamilierondom.nl

De werkgroep belegt bezinningsavonden voor ouders en familieleden. De regio's noord/oost en zuid/west op vrijdag 11 okt. (19.30 uur), de regio Randstad op vrijdag 11 okt. (20.00 uur). De locaties worden bekendgemaakt aan hen die zich hebben aangemeld. Dat kan door te mailen naar info@oudersenfamilierondom.nl

Kerkdiensten

ZONDAG 29 SEPTEMBER 2019

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalst 9.00 uur ds. W.J. Karels en 14.00 uur ds. B. Labee; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 10.00 en 16.30 uur stud. P.J. de Raaf; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 uur ds. H.J. Agteresch en 18.00 uur ds. P. Mulder; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. P. Mulder en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 15.30 uur ds. P. Mulder; Delft 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. G. Clements; Den Haag-Scheveningen 10.00 en 16.00 uur ds. J. Schipper; Deventer 14.30 uur ds. S.W. Janse; Dinteloord 14.30 uur ds. M. Blok;

Dirksland 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 uur ds. J. Driessen en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.00 uur stud. P.C. Vlot; Emmeloord 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Enter 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Goes 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Goudswaard 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; 's-Gravenpolder 9.30 uur en 18.00 uur ds. M. Karens en 14.00 uur ds. A.J. de Waard; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Haamstede 17.00 uur ds. S. Maljaars; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 16.00 uur stud. J. Beens; Hoogeveen 15.30 uur ds. A. Schot; Hoogvliet 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Houten 16.00 uur ds. W.A. Zondag; Kampen 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Kapelle-Biezeling 10.00 uur ds. C. Harinck en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur

ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. G.J. Baan; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Leiderdorp 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Lelystad 9.30 en 15.00 uur stud. L. van der Kuijl; Meeuwen 18.00 uur ds. W.J. Karels; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Middelharnis 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur stud. J. Beens; Moerkapelle 9.30 en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. W. Silfhout; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur ds. J.B. Huisman; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. L. Blok; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Nijkerk 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 14.30 uur ds. D. de Wit; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 14.30 uur ds. G. Pater en 18.30 uur ds. L. Blok; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; Oostvoorne 19.00 uur ds. M.H. Schot; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 18.00 uur ds. H. Brons; Poortugaal 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Puttershoek 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikerveer 18.30 uur ds. C. Sonneveld; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid

9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Sint Philipsland 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Soest 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Spijkenisse 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. H. Brons; Sprang-Capelle 15.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. J. van Laar; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. B.J. van Boven; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlissingen 17.00 uur ds. C. Harinck; Waardenburg 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Mouw; Werkendam 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 19.00 uur stud. P.J. de Raaf; Wierden 18.30 uur ds. J. van Laar; Woerden 10.00 en 18.30 uur (afscheidsdienst) ds. W.A. Zondag; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 19.00 uur ds. M. Joosse; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 1 OKTOBER 2019

Dirksland 19.30 uur (tijdrede) ds. G.W.S. Mulder; Hilversum 19.45 uur ds. A.T. Huijser; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C.A. van Dieren; Leerdam 19.30 uur ds. D. de Wit; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. C. van Krimpen; Urk 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi.

WOENSDAG 2 OKTOBER 2019

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 14.30 uur (bevestigingsdienst) ds. A.T. Huijser en 19.00 uur (intrededienst) ds. W.A. Zondag; Hoogeveen 19.30 uur ds. W. Visscher; Middelharnis 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Rijssen-West 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. F. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenzeel 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Veenendaal 19.30 uur ds. B. Labee; Westzaan 19.30 uur ds. J.B. Huisman.

DONDERDAG 3 OKTOBER 2019

Aalburg 19.30 uur ds. C. Hogchem; Barendrecht 19.30 uur ds. J. van Laar; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. A. Verschuure; Dinteloord 19.30 uur ds. J. Schipper; Ede 19.30 uur (voor de zending) ds. L. Blok; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur (voor de zending) ds. S. Maljaars; Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Meeuwen 19.30 uur ds. G. Beens; Mijdrecht 19.30 uur ds. A. Schot; Naaldwijk 19.45 uur ds. J.J. van

Ekeveld; Scherpenzeel 19.30 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; Soest 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. H. van der Heiden; Waarde 19.30 uur ds. D. de Wit; Zoetermeer 19.30 uur ds. G.J.N. Moens.

VRIJDAG 4 OKTOBER 2019

Barneveld-Centrum 13.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit en 15.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Genemuiden 13.45 uur (huw.bev.) ds. G. van Manen; Kootwijkerbroek 15.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Sliedrecht 14.45 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen; Westzaan 14.15 uur (huw.bev.) ds. G.J.N. Moens; Wolphaartsdijk 14.30 uur (huw.bev.) ds. M. Blok.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 29 SEPTEMBER 2019

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar)

10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

- Houdt u van gezelligheid?
- Graag bezig bij de kalmpjes en koeien?
- Of groene vingers krijgen in de groenten- en bloementuin?

Kom dan 7, 8 of 11 oktober een kijkje nemen bij onze volwassen activiteitengroepen.

We starten om half 10 de dag met wat lekkers.

Bent u nieuwsgierig geworden?

Kom dan gerust even langs!

Vervoer nodig bel: 0342-422432 of 06-41486711

Voor meer informatie, neem een kijkje op onze website www.grootkootwijk.nl
Van Amerongenweg 93771 LM Barneveld

Zoekt u een mediator of organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl
www.bvisserconsultancy.nl

V.a. € 175 p/w **Nazomeren in Ommen - Hardenberg - Terschelling** 0512-516096
Zie www.vdsluisvakanties.nl

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

THOLEN – GROTE KERK
PSALMZANGAVOND
met de bovenstem van Yerseke
CD-opname tbv Nieuwbouw GG Yerseke
D.V. za. 28 sept – 19.30 uur – gratis!
Organisten: Rien Moerdijk & Pieter Heykoop
Leiding: **Ds. C. van Krimpen**

ISRAELREIS DV 2 -6 maart.

Jeruzalem, Galilea, Dode Zee. €450,-.
ZION REIZEN. Tel. 06 -20857531.

Te Huur: Ruime eengezinswoning in **WOUDENBERG**, 4 slk, kindvr. wijk, vanaf dec. 2019. Info: 06-23577209
zaakwaarnemer@zaateninguinee.org

DE VLOERENKONING.NL
leveren & vakbekwaam leggen van de betere PVC, laminaat, Parketvloeren.
Gratis thuisdemo: 06-19557166

Tijdelijke huurwoning met min. 2 slaapkamers **gezocht in de regio Barendrecht, Ridderkerk, Hendrik Ido Ambacht.**
Vanaf okt/nov. 2019. Voor meer info: 06-36032204

De Verrassing
Bungalowpark
Welkom terug op ons park!
Al 60 jaar verrassend op Texel!
www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Themamorgen

Deputaatschap voor Israël

Thema:
**Waar zijn de
tien stammen?**

**D.V. zaterdag
19 oktober 2019**

Gereformeerde Gemeente Gouda
Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b

- Aanvang: 10.00 uur
Afsluiting met **gratis lunch** om 12.30 uur
- Sprekers:
Ds. W. Silfhout
en **ds. D. de Wit**
- **Aanmelden:**
zie onze website of neem
telefonisch contact op

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
LIDSGANDE VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

www.dep-israel.nl - tel.: 0348 489 929

Voor **woonzorgcentrum Maranatha**
zijn wij op zoek naar een

Maranatha Rijssen

Manager Zorg

gebied Oost

Creatieve en ondernemende verbinder

Je bent in jouw gebied de ambassadeur van **woonzorgcentrum Maranatha** die in samenwerking met collega managers zorg de organisatie positioneert in een veranderende zorgmarkt. Kwaliteit van zorg, gemotiveerde professionals en gezonde bedrijfsvoering, staan bij jou voorop. Je onderschrijft de zorgvisie van woonzorgcentrum Maranatha en bent lid van één van de reformatorische kerken.

PANDION
Geloof in LEIDERSCHAP

Kijk op www.pandionleiderschap.nl
of neem contact op met
Bernhard Kok, 06-57592035

RDWOUTDOOR

Outdoor-(zater)dagen voor jongens (omgeving Elspeet).

Ontspannen, samenwerken en werken aan zelfstandigheid...

www.rdwoutdoor.nl

STEUNEN WAAR

HET NODIG IS

Vast gelopen of hulp nodig? Worden de zorgen te groot of het verdriet te zwaar? Bloei Psychosociale Hulpverlening biedt hulp wanneer het even niet meer gaat en staat open voor iedereen die ondersteuning, advies of begeleiding wenst.

Ik, Dorathé, bied begeleiding aan kinderen, jongeren en volwassenen. In de ondersteuning richt ik mij o.a. op:

- Familie/relatieproblemen
- Persoonlijke problemen
- Rouw en verlies

Kijk voor het uitgebreide aanbod op www.bloeihulpverlening.nl of bel naar 06-36462176 en maak vrijblijvend een gratis kennismakingsgesprek.

Dorathé van Leeuwen
Waterschans 24
3905 XR Veenendaal

Pluimpotweg 54 Nieuwe locatie per
4695 RS 1 januari 2020:
Installatiebedrijf Sint Maartensdijk Stevinweg 19
Bevelander T 0166 60 3155 4691 SM Tholen

www.installatiebedrijf-bevelander.nl

Installatiebedrijf Bevelander is een jong dynamisch bedrijf met een rijke ervaring aan kennis en deskundigheid. Wij zijn gespecialiseerd in cv-installaties, duurzame energie, sanitair, en dak- en zinkwerk.

Onze medewerkers werken hard maar kunnen de groei niet bijbenen. Daarom moeten, willen en gaan we ons team uitbreiden met een:

Fulltime Installatiemonteur (40 uur)

Functie eisen: MBO Installatietechniek 3 - Zelfstandig - Klantvriendelijk - VCA certificaat is een pré - Rijbewijs B - Flexibele houding - Representatief - Relevante werkervaring.

Wat wij bieden: Prettige werksfeer - Goede werkomgeving - Doorgroei mogelijkheden - Goede arbeidsvoorwaarden conform CAO - Wisselende werkzaamheden.

Mail je sollicitatiebrief en CV met pasfoto naar:

info@installatiebedrijf-bevelander.nl

t.a.v. Dhr. J. Bevelander

begravenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Geeft u leiding op een vereniging?

Heeft u last van spanning bij spreken voor een groep? Wilt u uw spanning verminderen? Geef u op voor de trainingsdag **Met meer vertrouwen voor de groep.**

Deze trainingsdag geeft een goede basis om aan de slag te gaan als leidinggevende.

Wilt u meer informatie?

**Baaij
Melis**

training & coaching
www.baaijmelis.nl
info@baaijmelis.nl
0621 479 212

29 OKTOBER

LUSTRUMSYMPOSIUM

'Goed dat je er bent'

Botsende visies op het zelfbeeld vanuit psychologie en theologie

Tijdens het symposium komt het bestaan van deze gevoeligheden aan de orde en de vraag hoe iemands zelfbeeld evenwichtiger kan worden.

*Wilt u meer informatie of u aanmelden?
Ga naar www.kicg.nl/lustrumsymposium*

kennisinstituut
christelijke ggz

een gezamenlijk initiatief van De Hoop en Eleos

goedkoopsoep.nl

Jan /Lammie Post

Goedkoop snoep inkopen voor wederverkoop!
Speciale prijzen voor goede doelen!
Kijk op de website voor meer aanbiedingen!
Speciale fair-aanbieding: 10 verschillende rollen snoep ... vanaf € 2,89

*Groot in keus.
klein in prijs*

06 - 36 22 60 12
Steenbank 3
8321 DC Urk

www.goedkoopsoep.nl - info@goedkoopsoep.nl

www.derooboeken.nl
Vanaf NU al uw bestellingen
GRATIS verzonden (binnen Ned.)

Voorofscheweg 15a
2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN
BEGRAFENISSEN

 ■ Onderzoek
 ■ Advies
 ■ Begeleiding
 ■ Behandeling

Psychologenpraktijk
Brouwer

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

 Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
 E info@psychbrouwer.nl
 I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoisch Psycholoog

 Haastrecht Oudewater
 Montfoort Gouda
 0348-558000 of 06-42504158
 www.phhaastrecht.nl
 Psychologische Hulpverlening

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

 www.stolkorgels.nl

Krabbedijkje Nederhemert Nrd. Papendrecht

Begravenisonderneming

Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begravenisondernemingtreur.nl

www.begravenisondernemingtreur.nl

Ambtskleding

den Engelsman & van Driel heeft een ruime keus in *stijlvolle kleding*

 den Engelsman & van Driel
 Voorstraat 15 - Sint-Annaland
 Tel. (0166) 65 24 90
 maandag gesloten, vrijdagavond koopavond
 www.denengelsmanenvandriel.nl

ONTVANG GRATIS EEN HERDENKINGSBOEK VAN DE HEIDELBERGSE CATECHISMUS!

Bent u nog geen nieuwsbrieflezer of doneur van onze Stichting? Meld u aan via www.svvhed.org en ontvang dit geschenk!

 STICHTING VRIENDEN VAN HEIDELBERG & DORDRECHT

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Reformatoische Psychologenpraktijk Nederland

Reformatoische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

 Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
 078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
 Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
 www.rpnederland.nl

 Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van redenen niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

BOER WOUTERS EN ZIJN VROUW ZIJN... MIJN OPA EN OMA. TOEN IK BIJ HEN KWAM, SCHROK OMA, OMDAT IK ZOVEEL OP HUN DOCHTER LEEK, DIE OOK ELS HEETTE.

Opa en oma hadden maar één dochter en zij kreeg verkeerde vrienden. Toen is ze het huis uitgegaan. Dat zij getrouwd is met papa, wisten opa en oma niet eens en dat ik geboren werd ook niet. Wel heeft papa een briefje geschreven, toen mama gestorven was, maar hij schreef er geen adres bij, want hij kende hen verder toch niet en hij wilde zelf helemaal voor mij zorgen.

Opa en oma hebben hierover heel veel verdriet gehad en als ik er allemaal over nadenk, vind ik het ook heel erg. Als ik zo'n lieve vader en moeder had, was ik vast nooit weggegaan. Ik geloof dat papa er wel spijt van had dat dit allemaal gebeurd was. Maar zo had ik dus opeens een opa en oma.

En nu komt het allermooiste. Papa kreeg een brief en daarin vroegen opa en oma of wij bij hen op de boerderij kwamen, want ze hadden gemerkt dat het bij ons niet goed ging. Papa en ik deden alles zelf, maar papa is een man en ik was nog maar een kind. Ook vonden ze het erg dat papa dronk.

Mijn vader heeft er wel over na moeten denken. Hij vond het best moeilijk om zomaar zijn draai-orgel op te ruimen en toch heeft hij het gedaan. Wat was ik blij om uit die nare stad en uit die nare straat weg te gaan. Ik ging al in augustus naar opa en oma, zo kon ik meteen naar de nieuwe school. Dezelfde school van Heleen, die natuurlijk ook heel blij was, want nu werden we van pen-vriendinnen gewoon vriendinnen.

In september kwam papa naar de boerderij. Opa werd ouder en kon best een hulp gebruiken.

Hoop

Verschillende uitdrukkingen in onze taal gaan over het woord hoop. Als iemand een ernstig ongeluk is overkomen dan kan de familie tussen hoop en vrees leven.

Of: je vriend(in) vraagt je iets mee te nemen. Je reageert: 'ik hoop er aan te denken'.

Zo maar twee voorbeelden rond hoop. Blijft de persoon in leven? Of zal hij toch moeten sterven? Neem je echt het gevraagde mee of vergeet je het toch? Beide voorbeelden geven aan dat het allemaal nog erg onzeker is.

Er zijn veel mensen die hun hoop op alles en iedereen zetten. Zijn er spanningen tussen landen: ze kijken naar de grootmachten van deze wereld. Anderen zetten hun hoop op bezit en rijkdom. Weet je hoe de Bijbel deze hoop noemt? Deze hoop is als het huis van de spinnekop (Job 8). Een dun geweven web. Kwetsbaar en breekbaar.

De hoop van Gods kinderen heeft echter niets met onzekerheid te maken. Deze hoop is vast en zeker! Ze mogen zich met al hun zorgen en verdriet op de Heere verlaten. In Psalm 130 wordt gezongen: 'Ik hoop in al mijn klachten op Zijn onfeilbaar Woord'. Ze verwachten het alleen van de Heere. De hoop doet verwachten dat iets wat er nu nog niet is, toch eens gaat komen.

Je leest in rouwadvertenties weleens: weggenomen in de 'hope des eeuwigen levens'. Misschien heb je altijd gedacht: de familie weet niet of hun geliefde nu voor altijd bij de Heere mag zijn of niet. Maar dat is de betekenis juist niet. In de 'hope des eeuwigen levens' betekent juist de zekerheid dat hij/zij voor eeuwig Thuis mag zijn en eeuwig zingen mag van Gods goedertierenheid. Wat is jouw hoop?

EN NU, WAT VERWACHT IK,
O HEERE? MIJN HOOP, DIE IS OP U.

Psalm 39:8

Ds. Labee over:

Kinderen horen erbij

Kinderen horen erbij te zijn in de kerk, maar ze moeten zich toch wel gedragen?

Vermanen

Een oma vroeg om iets te schrijven over kinderen in de kerk. Dat onze kinderen erbij zijn, ziet ze heel graag. Maar haar zorgen betreffen kinderen die tijdens de eredienst niet eerbiedig zijn. De opdracht aan de ouders is toch de kinderen te vermanen?

Het is goed om onze kinderen jong mee te nemen naar de kerk. In 'De plichten der ouders in kinderen voor God op te voeden' schrijft ds. J. Koelman (1632-1695) het volgende: 'Breng de kinderen al vroeg in de kerk, ook al begrijpen ze nog niets; doe ze op deze wijze aan de dienst van God gewennen en ook aan de heilige godsdienst-oefeningen, om dan stil te zitten en te zwijgen. Laat het u niet te veel moeite zijn uw kinderen met u mee te nemen, zoals weleer de Israëlieten hun kinderen met zich meenamen naar de godsdienstplechtigheden. Laat ze in de kerk niet slapen, of spelen of tot u spreken. Geef ze in de kerk niets te eten, maar als ze met u uit de kerk komen, geef ze dan iets als ze hebben stilgezeten' (deze en volgende citaten uit de herschreven versie van Koelmans' boek door C. Bregman).

De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat deze nadere reformator kinderloos was... Daarbij komt nog, dat hier alle kinderen op één lijn worden gezet. Er zullen vele ouders zijn die uit ervaring weten dat hun kind(eren) helaas moeilijk stil kan/kunnen zitten. En dan hebben we het nog niet eens over kinderen met bijzonderheden en/of beperkingen. Menig ouder kent zweetdruppels

en wellicht tranen over hun kroost in Gods huis. Toch laten ze hun kinderen terecht *niet* thuis, maar nemen al de ongemakken voor lief. Want in Gods huis wil de Heere - als het Hem behaagt - werken in jonge en oude(re) harten.

De bezorgde oma heeft daarbij wel gelijk: ouders hebben de opdracht hun kinderen te vermanen! Dat is niet eenvoudig en dat wist ds. Koelman ook al in de 17^e eeuw. Hij betoogt dat onze kinderen van nature atheïsten zijn 'omdat zij God uitwendig niet zien, daarom geloven ze niet dat Hij er is of dat Hij alles werkt, zowel in de hemel als op de aarde, naar ziel en lichaam'. Maar juist dáár ziet hij de taak voor ouders. Wat hebben zij een belangrijke taak! De Heere geve veel gebed in (groot)ouderharten en in harten van heel de gemeente, juist voor onze 'tobbende' ouders.

Voorbeeld

Graag willen we nog iets meer van de raad van bovengenoemde predikant doorgeven. Behalve het onderwijs aan onze kinderen, wijst hij op het voorbeeld-zijn: 'Omdat de kinderen een bijzondere ernst, eerbied, hoogachting en belangstelling moeten hebben voor geestelijke zaken, moet u trachten die (onder beding van Gods zegen) in te planten. En dat niet zozeer door hen die op te leggen, maar door *zelf* op voorbeeldige wijze ernstig en eerbiedig over God en Goddelijke zaken te spreken. Hoewel u zeer vertrouwelijk en vriendelijk over deze dingen met hen moet spreken, moet u toch over God, de Heilige Schrift, de Heere Jezus, over het toekomstige leven en de heilige verplichtingen zeer waardig, ernstig en eerbiedig spreken, omdat het de verhevenste en meest heilige zaken aangaat. Spreekt zo ernstig alsof u stervende bent en alsof u God, de hemel en de hel zag'. Wat een verantwoordelijkheid voor ouders! Als zij verachtelijk of spottend spreken over de Heere, Zijn dienst, Zijn knechten en alles wat van Hem is, zullen onze kinderen in dat heilloze spoor gaan. Het omgekeerde is helaas geen vanzelfsprekendheid. Er zijn wat 'gewonde' ouderharten. Ze hebben, hoewel altijd met tekort en gebrek, gedaan wat Koelman op het hart van alle ouders drukt: 'Tracht hun harten te doen ontvlammen in liefde voor de Zaligmaker Christus (...). De Heere geve veel van zulke 'vermaningen' aan onze kinderen. En Hij gebruike het tot een eeuwige zegen.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.